

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВОГО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (33)

Вінниця – 2020

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 1 (33)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 3 від 25 лютого 2020 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2020. – Випуск 1(33). – 155с.

З М І С Т

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО – ШЛЯХ ДО УСПІХУ

ПЕДАГОГІЧНІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ

РОМАНЕНКО В.В <i>Англійський фольклор як засіб формування соціокультурної компетентності школярів та студентів на різних етапах вивчення іноземної мови.</i>	13
ШЕРШУН Г.В <i>Безпека життєдіяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього фахівця.....</i>	17
ГРУЩЕНКО М.М., ЛЕЛЯК Л. М., MARTИНЮК В.М., ДМИТРИШИН Д.О <i>Формування фізичної культури особистості – основна педагогічна функція фізичної культури</i>	21
БУГА О.І <i>Діджиталізація педагогічної освіти освітнього процесу в закладах вищої освіти.....</i>	26
АВТУХОВ С.Л. <i>Фахова музична підготовка</i>	30
ЗАВАЛЬНЮК Я.М <i>Lexikologie, ihre aufteilung</i>	33
ГОРБАТА Л.Ф., ГУЛЯС Н.М <i>Позакласне життя та діяльність наукового обласного ліцею-інтернату.....</i>	39
КОРОЛЬ Т.І. <i>Формування навичок мислення вищого рівня на уроках англійської мови.....</i>	42
КРОПИВНИЦЬКА Г.М., ЛАГОЛА І.М. <i>Використання технологій інтерактивного навчання на уроках літературного читання під час вивчення творів різних жанрів (на прикладі творчості Т.Шевченка).....</i>	49
СЛОБОДЯНЮК В.Ю. <i>Особливості роботи з інтерактивними посібниками на заняттях з німецької мови</i>	54
ГОРБАТА Л.Ф. <i>Складові компоненти здорового способу життя старшокласників</i>	58
ЦАРИК А.П., ДМИТРИШИН Д.О. <i>Орієнтація оздоровчих видів гімнастики в систему фізичного виховання школярів</i>	61
ЯКОВЛІВА О. П <i>Формування когнітивної діяльності учнів початкової школи у процесі ігрової терапії.....</i>	66

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ ЯК МЕХАНІЗМ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ

КЛИМЕНКО О.Ф <i>Теоретико-методологічне обґрунтування поняття сталого розвитку</i>	70
САВЧЕНКО О.С <i>Особливості копінг-поведінки творчої особистості</i>	73

ДУБЕНСЬКА Т., ЛАГОЛА І.М. Використання технологій критичного мислення на уроках літературного читання як засобу формування мовної особистості молодшого школяра.....	75
ЯРМОЛЕНКО М.П. Експериментальне дослідження креативності підлітків	80
КОВАЦЕНКО Г.В Розвиток образного мислення студентів на заняттях з фортепіано	85
ПЛОТИЦЬКА Ю.П Ефективна комунікація як засіб виробництва знання	89
ФЕДОРЧУК С.Ф Проблеми духовного розвитку особистості у контексті сучасних культурних умов	92
ОСАДЧУК А.С Вчинення правопорушень студентами	94

ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ПЕДАГОГА

СВИНАРЧУК В.М Сценарій військово-спортивного свята «Козацькі ігри патріотів»	97
ДИМІНСЬКА В.К., ПЕКУРАРУ Л.Г Музика об'єднує світ	104
МАРЦЕНЮК В.М Виховна година «Я – дитина і маю права».....	109
ДИМІНСЬКА В.К ПЕКУРАРУ Л.Г. Про що може розповісти сонатна форма	116
МАЗУР Т.А., БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю. «О слово рідне, хто без тебе я?»	120
КАСІЯНЕНКО О.М Оформлення реквізитів: вимоги та правила План–конспект заняття.....	131
КИСЕЛЕВ Д.Л Из эпистолярного обзора возрождения: Данте и Шекспир..	139
КУШКО І.С. Розробка уроку: Державотворчий процес періоду директорії....	142
ПРИСЯЖНЮК Д.С Спорт у Вінниці на початку ХХ століття.....	149
КЛАПКО С.В. Тематичні обрії Шевченкової поезії	152

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «Вісник науково-методичних досліджень «Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	156
--	-----

ПЕДАГОГІЧНІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ

З цього погляду корисні академічні концерти, які проводяться на факультетах. Їх ціннісність, як на нашу думку, мусить визначатися ефективністю практичної орієнтації на загальноосвітню школу. Тому мають рацію ті кафедри педінститутів, де високі оцінки після академконцерту мотивуються і виставляються не стільки за відсутність недоліків, скільки за наявність переваг, володіння рисами, необхідними сучасному вчителю музики.

У практиці підготовки фахівців важливе значення мають також всілякі конкурси. Та коли вони не враховують запитів загальноосвітньої школи щодо спеціальної підготовки вчителя даного профілю і заважають нормальному процесові навчання, порушують його послідовність, то це, врешті-решт, звужує музично-педагогічну спрямованість.

Участь студентів у роботі факультетів сприяє гармонічному розвитку кожного. Ставши складовою частиною навчально-виховного процесу, вони формують навички громадської, організаторської діяльності, допомагають розвитку індивідуальних здібностей, які, здавалося б, не пов'язані з профілем навчання.

Висновки. Тривалі спостереження за процесом спеціальної підготовки вихованців вузу переконали, що планування учбового музичного матеріалу необхідно проводити з постійною корекцією відповідно до майбутньої практичної діяльності випускника при контролі та управлінні цим процесом у підрозділах факультету (деканат, група аналізу, кафедри, секції). Всі названі чинники мають вирішальний позитивний вплив на музично-професійну спрямованість функціональної діяльності наших факультетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ковальов А.Г., Психология личности, М., 1970, С.44.
2. Печерська Е.П., Уроки музики в початкових класах, Київ, «Либідь», 2001.
3. Ростовський О.Я., Методика викладання музики в початковій школі, Тернопіль, «Навчальна книга - Богдан», 2000.
4. Брилін Б.Я., Музыкально-творческое воспитание старшеклассников в эстрадно-инструментальных ансамблях и рок-группах, Київ. 1992.

УДК 81'373:811.112.2

ЗАВАЛЬНЮК Я.М., спеціаліст вищої категорії, викладач німецької мови КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

LEXIKOLOGIE, IHRE AUFTEILUNG

***Анотація.** Стаття досліджує проблеми, завдання лексикології німецької мови, а також новітні дослідження, історичне та сучасне розуміння проблем мови, мовлення, мовної діяльності, основні лексикологічні терміни.*

1. Gegenstand, Probleme und Aufgaben der Lexikologie, ihrer Teildisziplinen

*Lexikologie (aus dem griech. *lexikos* + *logos* 'sich auf das Wort beziehend' + 'Lehre, Wissenschaft')*

Lexikologie ist nach ihrer Bezeichnung eine linguistische Wissenschaft von lexikalischen Zeichen, d.h. von Wurzelmorphemen und Lexemen einerseits und vom Wortschatz selbst andererseits, die in ihrem Funktionieren und in der Entwicklung betrachtet werden. Diese Bestandteile machen ihren **Gegenstand** aus. Solch eine Betrachtungsweise schließt in sich anglistische Auffassungen von Morphemen und Formativen (L. Bloomfield; N. Chomsky), germanistische Auffassung vom Wortschatz (A. Schirmer; O. Reichmann; F. Maurer; Th. Schippan) und post-sowjetische Auffassung vom Lexem (A. Iskos/I. Lenkova; X. Lewkowskaja; M. Stepanova/1. Černyševa) als Gegenstand der Lexikologie.

Lexikologie untersucht von verschiedenen Standpunkten (kognitiven, strukturellen etc.) aus:

- das Wort, seine Bedeutung und seine Beziehung zu dem von ihm bezeichneten Begriff (Stepanova/ Černyševa 1975,5), d.h. Seiten des Sprachzeichens einerseits und den ganzen Wortschatz andererseits (als Lexikologie! phänomenologisch-struktureller Art);
- die neuronalen Grundlagen des Sprachzeichens, Mechanismen seiner Herausbildung (als Lexikologie-II biologisch-physikalischer Art);
- das Inventar lexikalischer Zeichen (insbesondere lexikalischer Bedeutungen) in bezug auf verschiedene (linguale-außersprachliche-kommunikative) Aspekte der Zeichentheorie;

- ihren Bezug auf die Sprache selbst (asllangue-parole-langage), auf ihre Kategorien (Achen: Syntagmatik, Paradigmatik und Epidigmatik; bzw, Ebenen: phonetisch-morphologisch-lexikalisch-syntaktisch-textuell, etc);

- räumliche Relationen lexikalischer Zeichen untereinander aufgrund ihrer Achsen und damit bezogene Probleme bzw, zusammenhängende Subkategorien (Kollokation, Kontext, Phraseologie; Feld, paradigmatische Stratifikation des Wortschatzes; Bedeutungsstruktur, Polysemie-Homonymie etc.);

- ihre zeitlichen Relationen: die diachrone Herausbildung (durch Etymologie) und das Funktionieren der Wörter bzw. des Wortschatzes in Synchronie; ihre Regularitäten in Panchronie;

- den Aufbau, die Struktur und Wesenszüge des lexikalischen Systems der Sprache in Bezug auf die Mittel der lexikalischen Nomination;

- die historische, soziale, regionale und funktionale Schichtung (Stratifikation) des Wortschatzes und Wege seiner Entwicklung (Wortbildung, Entlehnung, Bedeutungswandel);

- das Wort als Element des Systems und Teil des Satzes im Prozess der menschlichen Kommunikation; die Wortwahl in der Kommunikation, etc.

All das umfasst den Problembereich der Lexikologie und macht ihre Hauptaufgaben aus. Die Aufgaben 1-9 werden im vorliegenden Lehrbuch gründlicher erfasst.

Je nach den dominierenden Aspekten (Zeit, Verallgemeinerungsgrad) unterscheidet man verschiedene Arten der Lexikologie. Die allgemeine Lexikologie

befasst sich mit den typischen Zügen des Wortschatzes aller oder vieler Sprachen, die spezielle Lexikologie erlernt aber den Wortbestand nur einer Sprache. Die historische Lexikologie betrachtet diachronisch die Wortschatzentwicklung, die strukturelle aber ist auf das synchronische Funktionieren des Wortschatzes gerichtet.

Lexikologie ist eine Wissenschaft, denn sie hat ihren eigenen Forschungsgegenstand, Probleme und Aufgaben, Methoden der Untersuchung, damit erschlossene Tendenzen und Gesetzmäßigkeiten, steht auch im Schnittpunkt

mehrerer Wissenschaften. Neben der Philosophie, Logik, Psychologie und Geschichte, die Sprachentwicklung zum Teil erklären kann, sind es Nachbarwissenschaften wie Literaturwissenschaft, Kommunikationswissenschaft, etc.

Als eine Wissenschaft kann die Lexikologie weiter aufgeteilt werden, da eine Reihe von speziellen Gebieten durch die unterschiedlichen Funktionen des Wortes in der Sprachtätigkeit entsteht. Sie besteht dadurch aus mehreren sinnverwandte Teildisziplinen. **Semasiologie** (Semantik) beschäftigt sich mit den Bedeutungen der Wörter. **Onomasiologie** untersucht den Prozess der Bezeichnungsbildung. **Etymologie** erforscht die Herkunft der Wörter. **Phraseologie** befasst sich mit ständigen Wortverbindungen. Verschiedenen Typen von Eigennamen entspricht das Objekt der **Onomastik**, **Antroponimik**, **Toponymik**, **Etnonymik**, etc. Wortbildungslehre untersucht den Aufbau des (oft zusammengesetzten oder abgeleiteten) Wortes. **Lexikographie** beschreibt in diesen Hinsichten adäquate Wege der lexikographischen Darstellung des

Wortschatzes in verschiedenen Wörterbüchern.

An der Grenze zwischen Linguistik und anderen Disziplinen entsteht noch eine Reihe der jüngsten Teildisziplinen wie **Textlinguistik**, die sich mit dem Aufbau des Textes und seinem Funktionieren befasst, **Psycholinguistik** und **Soziolinguistik**, „die Wortschatzuntersuchungen in den Erkenntnisprozess ihres Untersuchungsgegenstandes einbeziehen“ (vgl. *Kühn/Wiktorowicz 1991*, 1). Etwas ferner stehen in Verbindung auch **Computerlinguistik** (als regel- und lexikonbasierte Sprachdatenbeschreibung), **Informatik** (die mit Modellierung formaler Sprachen beschäftigt ist) und **künstliche Intelligenz** (Modellierung von Realität), etc.

2. Methoden der Wortschatzuntersuchungen, geschichtlich dargestellt

***Methode** (griech. *methodos*, Forschungsweg1)*

Jeder Untersuchung liegt eine bestimmte **Methode** (griech. *methodos*, Forschungsweg`) als eine Anzahl bestimmter Verfahren für nötige Erkenntnis zugrunde. In der Linguistik unterscheidet man gewöhnlich zwei (**beschreibende und vergleichend-historische**) Hauptmethoden der Wortschatzuntersuchungen. Diese Methoden haben zuerst die Philosophen noch in der Antike (aufgrund der traditionellen Beobachtung) als Dialektik (Sokrates) anhand Analyse und Synthese, Induktion und Deduktion etc., entwickelt.

Deswegen beschäftigten die Probleme der allgemeinen Wortkunde und ihrer Teildisziplinen zuerst meistens Aristoteles, in denen auch allgemeine sprachlogische Probleme erörtert wurden. Der Dialektiker

Plato (427-347 v.u.Z.) hielt schon in seinem «Kratylos» die Benennungsfunktion für Grundfunktion des Wortes. Danach kamen auch Linguisten ans Fach Dionysios Thrax (1. Jh. v. u. Z) machte (aufgrund der undifferenzierten dialektischen Methode) zu den Aufgaben seiner „Grammatik“ die Untersuchung der Wörter, ihrer Etymologien.

Im Mittelalter entstand ein Bedürfnis, die Bedeutungsbeschreibungen zu vervollkommen, um kanonische Texte besser auszulegen (Thomas von Aquino: 1225-1276), was die vorwissenschaftliche beschreibend - hermeneutische Methode förderte. R. Bacon (1214-1292) glaubte die Wörter „der Betrachtung würdig“. Durch kulturellen Aufstieg und Handelsbeziehungen entstanden seit dem Ausgang des 15. Jahrhunderts zur Zeit der Renaissance zahlreiche beschreibende Wörterbücher (1499: Wörterbuch für das Bretonische; 1531: „Thesaurus linguae latinae“ des Robert Stephanus; 1536: das deutsche Wörterbuch von Dasypodius und 1561 - von Maaler; 1564 Lexicon latino-polonicum von Moncinskij etc.), die der Beschreibung und Kodifizierung der Landessprachen, ihres Wortschatzes dienen mussten, was auch den lexikologischen Apparat wesentlich bereicherte.

Der Theologe Martin Luther (1483-1546) maß in seinem reformatorischen Wirken der Rolle des Wortes viel Bedeutung bei, was in seinen Traktaten zum Ausdruck kam. Dabei gebrauchte er intuitiv viele Vergleiche wodurch er eine bessere Variante fand. J. Skaliger (1599) untersuchte europäische Sprachen (inkl Wortschatz). Zu einem praktischen Ratgeber für Sprachgebrauch und für Wortverwendung sollte die beschreibende Grammatik von Port-Royal

(1660) werden. Pädagogische Bedürfnisse wurden zur wesentlichen Triebkraft der Wortschatzbeschreibung in der Zeit des wirtschaftlichen Aufstiegs und interkulturellen Austauschs. Philosophen Locke (1632-1704) und G. Leibniz (1646-1716), der auch indoeuropäische Sprachen von ural-altaischen praktisch unterschied, widmeten ihre Forschungen dem Wesen des Wort. Im 18. Jh wurden die Probleme der Sprache (inkl. seines Wortschatzes) rege diskutiert – in Frankreich nahmen daran aktiv Voltaire, Condillac, Diderot, d'Alambert, Rousseau u.a. teil. In Deutschland kam ans Wort Herder mit seiner beschreibenden Schrift „Über den Ursprung der Sprache“ (1770).

Ende des 18. – Anfang des 19. Jh. brach sich komparativ – vergleichende Methode (Franz Bopp, 1816; Rasmus Rask, 1818; Jacob Grimm, 1819/23; W. von Humboldt. 1820) in Europa Bahn. Diese Periode gilt als Beginn der historisch – vergleichenden Methode in Linguistik (inkl. Lexikologie) und als erste Phase der wissenschaftlichen Sprachforschungen (1817 - 1900). Der Hauptschwerpunkt wurde auf die genetische Verwandtschaft der indoeuropäischen Sprachen verlegt, wodurch sich die Indoeuropäistik herausbildete. Die alten und neuen verschiedensprachigen Formen wurden dazu miteinander verglichen, was zu einem Durchbruch in der Grammatik verhalf. Um die grammatische Verwandtschaft von Sprachen beweisen zu können, brauchte man aber den Inhalt von Formen zu vergleichen, was auch Bedeutungslehre erforderte. Als Sondergebiet der vergleichend-historischen Grammatik wurde die Bedeutungslehre (als **Semasiologie**) zuerst vom deutschen Gelehrten Ch. K. Reisig in den „Vorlesungen über lateinische Sprachwissenschaft“ (1839

veröffentlicht) eingeführt und von seinem Schüler F. Haase fortgesetzt. F. Herdegen, M. H. Hecht, A. D. Darmstetter u.a. beschäftigten sich nach ihrem Vorbild mit dem **Bedeutungswandel** in der lateinischen und französischen Sprache.

Durch die Junggrammatiker August Schleicher (1821-1868), Hermann Paul (1846-1921) und W. Wundt (1832-1920) wurde die Wortforschung **psychologisch** fundiert, d.h. beschreibend erläutert, und diachronisch (**historisch**), d.h. vergleichend gerichtet, was teilweise noch durch Schäften i Grimms (1765-1863) und W.Humboldts (1767-1835) eingeflößt worden zu sein scheint. Inzwischen sind einige Wortforschungsrichtungen entstanden, die später zu lexikologischen Teildisziplinen oder Teilproblemen werden. Gillieron(1854-1926) begründete die Onomasiologie, später von Brevier-Schucbardts „Wörter und Sachen“ vertreten. Kretschmers Wortgeographie und Meillets (1866-1936) Soziolinguistik etablierten sich bald als neuebeschreibende Richtungen der Wortforschung.

Dei zweite Phase (1900-1950) gründete sich auf F. Saussures (1857-1913) Auffassung von Sprachzeichen, seinem Wert usw. Diese Auffassung der **strukturellen** beschreibenden (ober deskriptiven) Wortforschung des 20. Jh. zugrundegelegt, was als Folge die Untersuchung der syntagmatischen (Porzig 1924) und paradigmatischen (Wortfelder von J. Trier 1931 L. Weisgerber 1927) Beziehungen als Folge hatte. *Wortfeldtheorie* von J. Trier war für Beschreibung von Systembeziehungen der Wörter bahnbrechend; aufgrund der strukturellen Auffassung von J. Nida, J. Katz und J Fodor u.a. wurde der innere Aufbau der

Wortbedeutung mit Hilfe der *Komponentenanalyse* grundlegend untersucht. Z Harris distributionelle Theorie (1951), J. R. Firths Kollokationstheorie (1957), denen die *Transformations-* und *Distributionsanalysen* zugrunde lagen, zeigten die Vorbedingungen des Wortgebrauchs in Verbindung mit anderen Wörtern.

1950 begann die dritte Phase (1950-1980). die eine starke Umorientierung der Interessenrichtung kennzeichnet und Weiterentwicklung der strukturellen Ideen auf einem neuen Material mit neuen Methoden darstellt. Es wird der Versuch unternommen unter Berücksichtigung experimenteller und mathematischer Ansätze zur Strukturbeschreibung dem Anspruch auf Formalisierbarkeit der wissenschaftlichen Betrachtung zu genügen. Die 1980er Jahre brachten den Aufschwung der experimentellen Methoden (Schule von V. Levickij in der Ukraine; J. Sternin in Russland) mit. Die Probanden bereicherten die Sprachkenntnisse um neue Informationen und bestätigten dadurch auch einige vorhandener Auffassungen. Das half, auf eine andere, nämlich psycho-linguistische Weise das Problem der allgemeinen oder gemeinsamen Bedeutung (V. Levickij), der Haupt- bzw. Gesamtbedeutung, der Hierarchie der anderen Bedeutungen in dem Bedeutungssystem des Polysc- mants (V. Levickij) sowie der Polysemie-Homonymie-Unterscheidung (T. Muravicka) zu lösen.)

Da die qualitativen Eigenschaften der Wörter und ihrer Bedeutungen durch ihre quantitativen Charakteristika ausgedrückt werden können, werdendie letzteren entweder derch eine approximative, oder genauso statistische Betrachtungsweise berücksichtigt. Die Wörter- und

Sememfrequenzen (aufgrund der vorhandenen Assoziationen) werden statistisch üblicherweise mit Hilfe des Kriteriums und der Korrelationsanalyse bearbeitet (Rokickij 1967, 258-264). Das Wesen der Berechnungen besteht in dem Versuch, die relevanten Frequenzabweichungen von der Durchschnittsfrequenz nach statistischen Gesetzmäßigkeiten zu bestimmen. Im Unterschied dazu gründet sich die approximative Betrachtungsweise (V.Levickij, A. Oguy, S.Kijko, Ju.Kijko, 2000) mit zahlreichen Indices ($P=Q/n$; $M=2C/n+k$. etc.) auf Bernullis Theorem ($m/n \rightarrow 1/2$). Demnach ist 66,6 % des Vorkommens kein reiner Zufall. Die relevanten quantitativen Abweichungen zeugen meistens von qualitativen Besonderheiten der untersuchten Phänomene.

Die vierte Phase (1980-2000) richtet sich auf die kognitiven (prototypensemantische: E. Rosch; H. Putnam; G. Kleiber), neurolinguistische Untersuchungen (M. Schwarz; A. Friderici) einerseits, ihre synergetische, holistische Auffassung (F. Moser; G. Altmann; R. Köhler) andererseits. Diese Auffassungen haben ihrerseits die Wortforschungen und Lexikologie selbst um neue Schattierungen bereichern können, ohne sie wesentlich (wie Reisigs, Pauls und F. de Saussures Ansichten) noch verändert zu haben.

Experimentelle und quantitative (approximative und statistische) Methoden tragen wesentlich zur Entwicklung der beschreibenden Methode bei. Die Symbiose aller Methoden und ihrer Resultate kann und muss ihren Ausdruck im Lehrbuch neuerer Generation finden.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лексикология немецкого языка: Учебно-методическое пособие / Сост. С.М.Хантимиров. Уфа: Изд-во БГПУ, 2002. – 25с.
2. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. Lexikologie der deutschen Sprache: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с.
3. Солдатова С. М., Ковбасюк Л. А., Романова Н. В., Хмельковська С. В., Богдан А. М., Хаустович М. В., Гоштанар І. В., Діденко Н. В., Ізмайлова О. А., Ординська О. О. Навчальний посібник з німецької мови для студентів спеціальності «ПМСО. Мова та література (німецька)» екстернатної форми навчання. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – 188 с.
4. Солодилова И.А. Лексикология немецкого языка: Учебное пособие для студентов III курса - Оренбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 114с.
5. Lexikologie der deutschen Sprache (Deutsch als zweites Fach) Vortragskurs: L.P.Witaliś, B.W.Maksymčuk, W.T.Sulym Nationale Iwan-Franko-Universität Lwiw, Lehrstuhl für Deutsche Philologie, Lwiw – 2005.